

OGÓLNOPOLSKIE POROZUMIENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

PROGRAM

**Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych
na lata 2010 – 2014**

**UCHWAŁY
VII Kongresu OPZZ**

Warszawa, 28-30 maja 2010 r.

PROGRAM

Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych na lata 2010 - 2014

Strategicznym celem OPZZ jest skuteczne reprezentowanie i obrona praw, interesów zawodowych i socjalnych ludzi pracy w szczególności członków organizacji związkowych zrzeszonych w OPZZ oraz podejmowanie działań na rzecz realizacji konstytucyjnej zasady społecznej gospodarki rynkowej. Istotnym zadaniem OPZZ jest także wspieranie budowy gospodarki opartej o zasady zrównoważonego rozwoju, uwzględniającej ochronę środowiska naturalnego.

Katalog problemów, będących podstawą „Programu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych na lata 2010 – 2014” jest wspólny dla wszystkich branż OPZZ. Większość zadań OPZZ jest uniwersalna i nie zmienia się od lat, natomiast nowe zagadnienia wynikają ze zmieniającej się rzeczywistości społecznej i gospodarczej.

Od czasu VI Kongresu OPZZ pojawiły się nowe zjawiska, związane ze światowym kryzysem ekonomicznym i jego skutkami społeczno-ekonomicznymi, masowymi migracjami, kolejnym etapem integracji europejskiej, rosnącym bezrobociem i ubóstwem, brakiem bezpieczeństwa w zatrudnieniu a także funkcjonowaniem mediów, często nieobiektywnych wobec związków zawodowych.

Mając to na względzie za swoje priorytety uznajemy:

1. OCHRONĘ ISTNIEJĄCYCH I TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY ORAZ ZABEZPIECZENIE SOCJALNE BEZROBOTNYCH

Praca stanowi podstawę egzystencji człowieka i kształtowania życia społecznego. Jest naturalnym prawem i powołaniem człowieka. Niestety nie każdy ma pracę. Nadal występuje wysoka stopa bezrobocia. Prawie 80% bezrobotnych pozbawionych jest prawa do zasiłku, a pozostali wegetują na zasiłku równym 18% przeciętnego wynagrodzenia. Polityka zatrudnienia realizowana jest nieudolnie, czego przykładem jest zarówno iluzoryczna aktywizacja 50-latków czy wciąż wysokie bezrobocie wśród absolwentów.

Opowiadając się za polityką pełnego zatrudnienia OPZZ będzie:

- **czynnie uczestniczyło w dialogu społecznym ukierunkowanym na tworzenie i ochronę miejsc pracy,**
- **zapobiegało praktykom traktowania człowieka w pracy jako towaru czy taniej siły roboczej,**

- **stale zabiegać o systematyczne zwiększanie środków finansowych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,**
- **domagało się podniesienia wysokości zasiłków dla bezrobotnych,**
- **pełnej ratyfikacji Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Nr 102 dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego,**
- **wspierało swobodny przepływ pracowników w ramach Unii Europejskiej, a jednocześnie domagać się przyjęcia polskiej polityki migracyjnej, uwzględniającej potrzeby rynku pracy i zasadę równego traktowania pracowników.**

2. STARANIA O COROCZNY WZROST WYNAGRODZEŃ I GODZIWE PŁACE PRACOWNIKÓW

Pracownicy muszą otrzymywać takie wynagrodzenie, które zapewni im i ich rodzinom godziwy poziom życia. Praca powinna być sprawiedliwie opłacana, a wynagrodzenie spełniać kryterium płacy godziwej. Szczególnie niepokoi nas fakt, że płaca minimalna nie pozwala na godne życie.

Podtrzymujemy zgłaszane od lat postulaty dotyczące corocznego wzrostu wynagrodzeń wszystkich pracujących, w tym:

- **wypracowania mechanizmu osiągnięcia przez płacę minimalną poziomu 50% płacy przeciętnej,**
- **ratyfikowania przez Polskę Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 131 w sprawie płacy minimalnej,**
- **ratyfikowania art. 4 ust. 1 Europejskiej Karty Społecznej w celu zrealizowania prawa pracowników do wynagrodzenia godziwego,**
- **zrównania poziomu wynagrodzeń pracowników w Polsce z wynagrodzeniami w innych krajach Unii Europejskiej.**

3. DZIAŁANIA NA RZECZ POLEPSZENIA POZIOMU ŻYCIA OBYWATELI

Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym powinna być dla organów władzy publicznej sprawą pierwszoplanową. Należy pamiętać o osobach żyjących w skrajnej biedzie. Wiele osób jest także wykluczonych z możliwości uczestnictwa w życiu społecznym z uwagi na zbyt niskie dochody. Takie warunki życia powodują ograniczenie możliwości rozwoju fizycznego i intelektualnego, szczególnie młodego pokolenia, co w konsekwencji potęguje występowanie zjawiska „dziedziczenia biedy”.

Wspierać będziemy działania na rzecz rodzin, szczególnie osiągających najniższe dochody. Istotną rolę w tym zakresie powinny pełnić systemy świadczeń rodzinnych, emerytalno- rentowy i pomocy społecznej.

W związku z tym domagać się będziemy od rządu:

- **wprowadzenia ustawowego obowiązku corocznej waloryzacji progów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz podnoszenia wysokości zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych,**
- **zmiany formuły waloryzacji świadczeń na taką, dzięki której ograniczy się narastające rozwarstwienie grupy emerytów i rencistów oraz zahamuje powstawanie tzw. starych portfeli świadczeń,**

- podniesienia wysokości najniższych świadczeń emerytalno - rentowych do wysokości zapewniającej godne życie weteranom pracy i osobom niezdolnym do zatrudnienia,
- utrzymywania wysokości najniższych emerytur i rent na poziomie zapewniającym utrzymywanie takiej samej siły nabywczej artykułów i usług wchodzących w skład tzw. koszyka rodzin emeryckich,
- podwyższenia progów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej jak też wysokości samych świadczeń,
- wprowadzenia elastycznego wieku emerytalnego, w tym możliwości przechodzenia na emeryturę bez względu na wiek po osiągnięciu 35 letniego stażu pracy przez kobiety i 40 letniego przez mężczyzn,
- odstąpienia od projektowania rozwiązań zakładających podniesienie wieku emerytalnego zarówno dla kobiet jak i mężczyzn.

4. WZMOCNIENIE AUTONOMICZNYCH ŹRÓDEŁ PRAWA PRACY, BEZPIECZNE PRAWO PRACY, SKUTECZNIEJSZE I SZYBSZE EGZEKWOWANIE JEGO NARUSZEŃ

Liczba zawieranych układów zbiorowych pracy drastycznie spada, a pracodawcy wykorzystując kryzys zawieszają lub wypowiadają obecnie funkcjonujące. To w swobodnym, partnerskim i prowadzonym w dobrej wierze dialogu powinny być dokonywane uzgodnienia, które będą uwzględniać prawa i interesy stron. **Partnerzy społeczni powinni mieć możliwość pełnego wykorzystania zakładowych i ponadzakładowych układów zbiorowych pracy, regulaminów, pakietów socjalnych.**

W ostatnim okresie znacznie uelastyczniono prawo pracy. Zmiany te wychodzą głównie naprzeciw oczekiwaniom pracodawców. Niezależne opracowania eksperckie pokazują, że nasze regulacje są już bardzo elastyczne, a ich dalsze uelastycznianie nie wpłynie na ograniczenie bezrobocia. **Prawo pracy musi zapewniać również bezpieczeństwo osobie zatrudnionej oraz stabilizację stosunku pracy.**

Komisje pojednawcze, które miały w założeniu rozstrzygać sporów na poziomie zakładu pracy, w praktyce nie funkcjonują. Zdecydowana większość sporów trafia do sądów pracy, które są coraz bardziej niewydolne. Często sprawy dotyczące łamania praw pracowniczych i związkowych trwają latami lub są umarzane.

OPZZ będzie dążyło do:

- wzmocnienia zdolności do zawierania układów zbiorowych przez reprezentatywne organizacje pracodawców,
- rozszerzenia stosowania układów zbiorowych pracy jako podstawowej formy zamieszczania autonomicznego prawa pracy wypracowanego przez strony,
- przywrócenia równowagi między elastycznością, a bezpieczeństwem zatrudnienia,
- tworzenia prawa odpowiadającego potrzebom partnerów społecznych i uwzględniającego poszanowanie praw pracowniczych,
- uproszczenia procedury sporów zbiorowych, w tym wypracowania zasady prowadzenia sporu z podmiotem realnie kształtującym środki na wynagrodzenia,

- poszukiwania rozwiązań na skuteczniejsze i wygodniejsze łączenie życia rodzinnego z zawodowym,
- ograniczania łamania praw pracowniczych poprzez domaganie się skutecznego działania sądów, organów ścigania, Państwowej Inspekcji Pracy oraz innych podmiotów mających wpływ na eliminowanie zjawisk niekorzystnych dla pracowników.

5. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENĘ PRACY

Stan bezpieczeństwa i warunków pracy w Polsce nadal wymaga znacznej poprawy, odbiega on bowiem od standardów określonych zarówno w prawie krajowym, jak i w dyrektywach Unii Europejskiej. Zaniedbania w tym obszarze skutkują większą liczbą wypadków przy pracy. Stan ten, poza tragediami ludzkimi, wywołuje negatywne skutki ekonomiczno-społeczne.

Dlatego OPZZ będzie:

- wspierało i inicjowało przedsięwzięcia mające na celu poprawę sytuacji w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności nieterminowego wypłacania wynagrodzeń oraz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- doskonaliło związkowy nadzór nad warunkami pracy na wszystkich szczeblach organizacyjnych,
- domagało się zwiększenia środków na prewencję wypadkową i lepszego ich wykorzystania,
- kontynuowało współpracę z Państwową Inspekcją Pracy w sprawowaniu nadzoru nad warunkami pracy,
- przeciwstawiało się próbom podporządkowania Państwowej Inspekcji Pracy innym niż Sejm organom władzy publicznej,
- doskonaliło formy i sposoby współdziałania ze Społeczną Inspekcją Pracy,
- dbało o szkolenie społecznych inspektorów pracy,
- aktywnie uczestniczyło w pracach Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Krajowego Punktu Centralnego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Środowisku Pracy w Bilbao.

6. OBNIŻENIE PODATKÓW NAJBIEDNIEJSZYM, NAPRAWA FINANSÓW PUBLICZNYCH, UDZIAŁ W DEBACIE NAD PRZYSTĄPIENIEM POLSKI DO STREFY EURO

Reforma podatkowa jest konieczna. Obecny system podatkowy sprzyja osobom o najwyższych dochodach. Z uwagi na wzrost zagrożenia ubóstwem oraz wysokość deficytu budżetowego i długu publicznego trzeba zmniejszać obciążenia podatkowe najbiedniejszym, a nie najbogatszym. Prawo podatkowe powinno w większym stopniu uwzględniać różnice w zarobkach podatników i niwelować narastające dysproporcje dochodowe. Nie zapewni tego – jak twierdzą neoliberalni eksperci – podatek liniowy. **Należy:**

- **zwiększyć progresję podatkową,**
- **waloryzować corocznie progi podatkowe i kwotę wolną od podatku,**

– **podnieść wysokość pracowniczych kosztów uzyskania przychodów.**

Reformie finansów publicznych musi towarzyszyć troska o najsłabsze grupy, a samo zmniejszanie deficytu budżetowego i długu publicznego nie może być celem samym w sobie. Sprowadzanie reformy finansów publicznych do poszukiwania oszczędności w wydatkach społecznych, to najkrótsza droga do utrwalenia zjawiska dziedziczenia biedy. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego w Polsce wymaga podejmowania rozważnych decyzji. **Polityka rządu musi nie tylko być nastawiona na ograniczanie długu i deficytu, ale przede wszystkim musi sprzyjać pełnemu zatrudnieniu, wzrostowi gospodarczemu, inwestycjom i zwiększaniu zamożności obywateli.**

Uznajemy konieczność aktywnego uczestnictwa związków zawodowych w procesie przygotowań polskiej gospodarki do integracji walutowej, aby zwracać uwagę na społeczne aspekty związane z problematyką integracji walutowej, w szczególności na korzyści i koszty oraz szanse i zagrożenia dla społeczeństwa wynikające z wprowadzenia waluty euro.

Przy świadomości korzyści, jakie przyniesie Polsce przystąpienie do strefy euro potrzebne są działania minimalizujące zagrożenia wynikające z tego procesu. Wskazane jest przygotowanie stabilnych fundamentów gospodarczych przed przystąpieniem do strefy euro opartych na zasadzie społecznej gospodarki rynkowej celem uniknięcia pogłębiania się skali ubóstwa w Polsce oraz pauperyzacji grup społecznych.

7. ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU PRACOWNIKÓW W PRYWATYZACJI

Uważamy, że zwiększenie roli pracowników we współdecydowaniu o losach zakładu w trakcie przebiegu przekształceń własnościowych przedsiębiorstw, współzarządzania strategią ich rozwoju da szansę dobrego funkcjonowania zakładom pracy.

Z niepokojem patrzymy na praktyki prywatyzacyjne Ministerstwa Skarbu Państwa skutkujące prywatyzacją przedsiębiorstw bez negocjowania i podpisywania z przedstawicielami pracowników pakietu socjalnego. Uważamy, że pakiet socjalny powinien być negocjowany i podpisywany przez przedstawicieli załogi z potencjalnym kupującym w trakcie procesu prywatyzacji przedsiębiorstwa. Negocjowanie pakietu socjalnego jest istotnym elementem prowadzenia dialogu społecznego pozwalającego na zachowanie spokoju społecznego w zakładzie.

Ważne jest stworzenie realnych warunków rozwijania się przekształceń własnościowych w formie prywatyzacji pracowniczej.

Za kluczowe zagadnienia w procesie prywatyzacji każdego zakładu uznajemy:

- **zagwarantowanie pracownikom ochrony ich interesów poprzez zawieranie z potencjalnymi inwestorami pakietów socjalnych obejmujących w szczególności gwarancje zatrudnienia,**
- **przyjmowanie pakietu inwestycyjnego umożliwiającego wieloletni rozwój spółek,**
- **zarządzanie przedsiębiorstwami poprzez dialog ze stroną społeczną, zwiększanie znaczenia społecznej odpowiedzialności biznesu w**

gospodarce poprzez nadanie w rozumieniu tej idei odpowiedniej wagi aspektom pracowniczym.

8. PRZYJAZNY OBYWATELOM PUBLICZNY SYSTEM OCHRONY ZDROWIA

Ochrona zdrowia to wciąż jeden z najgorzej ocenianych przez obywateli obszarów życia społecznego. Po ponad 10 latach od wprowadzenia powszechnego systemu ubezpieczeń zdrowotnych niemal 70% pacjentów jest niezadowolonych z dostępności do opieki zdrowotnej i wydłużającego się czasu oczekiwania na świadczenia medyczne. Jako społeczeństwo jesteśmy podzieleni w poglądach na prywatyzację sektora ochrony zdrowia czy współpłacenie za usługi medyczne.

Mając na względzie dobro wspólne - działania OPZZ będą ukierunkowane w szczególności na popieraniu inicjatyw zmierzających do:

- **pełnej realizacji zasady solidaryzmu społecznego i zmniejszaniu nierówności w dostępie do świadczeń zdrowotnych,**
- **konstytucyjnej gwarancji opieki zdrowotnej dla społeczeństwa w systemie publicznym z uzupełniającą jego ofertę sektorem usług prywatnych,**
- **zwiększenia odpowiedzialności organów założycielskich za utrzymanie i prowadzenie placówek ochrony zdrowia,**
- **gwarancji zatrudnienia pracowników ochrony zdrowia w procesie przekształceń własnościowych**
- **systematycznej kontroli zakresu gwarantowanych świadczeń zdrowotnych (koszyków) zakładającą zwiększanie ich dostępności dla pacjentów, w szczególności do specjalistyki i podstawowej opieki zdrowotnej,**
- **systemowego rozwiązania problemu zadłużenia szpitali publicznych,**
- **rzeczywistego uszczelnienia systemu finansowania opieki zdrowotnej,**
- **zorganizowania systemu opieki długoterminowej w sposób, który umożliwi do niej powszechny i równy dostęp osobom potrzebującym,**
- **popierania inicjatyw służących zapewnieniu dodatkowych źródeł finansowania ochrony zdrowia bez obciążania obywateli**
- **zapewnienia lecznictwu uzdrowiskowemu integralnego miejsca w systemie ochrony zdrowia.**

9. WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W Polsce jest ponad 5,5 miliona osób niepełnosprawnych, stanowią oni około 16% ogółu społeczeństwa. To grupa osób o obniżonej sprawności w życiu zawodowym i społecznym, wymagająca zainteresowania władzy publicznej. Choć Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia równe traktowanie i wspieranie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym, praktyka wskazuje, że większość z nich pozostaje na marginesie społeczeństwa.

Działania OPZZ w tym obszarze będą się koncentrowały w szczególności na:

- **przeciwdziałaniu wszelkim formom dyskryminacji w życiu zawodowym, prywatnym i społecznym tej części społeczeństwa,**
- **popieraniu inicjatyw służących rehabilitacji zawodowej i społecznej,**
- **wspieraniu zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz polepszaniu warunków życia tych osób,**
- **uczestniczeniu w dialogu na rzecz dalszej reformy systemu wspierania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.**

10. WALKĘ Z DYSKRYMINACJĄ

W polskim prawie istnieją zapisy zakazujące dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznania religijne oraz przynależność związkową. Wciąż jednak niska jest świadomość społeczna odnośnie znajomości i przestrzegania prawa antydyskryminacyjnego czy też realizacji równych praw kobiet i mężczyzn. Prawa te nie są efektywnie chronione i wprowadzane w życie.

Nie bez znaczenia jest fakt, że przepisy z tego obszaru są rozproszone w wielu aktach prawnych: Konstytucji Rzeczypospolitej, Kodeksie Pracy czy ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Dlatego OPZZ będzie:

- **walczyło z wszelkimi formami dyskryminacji, które w rezultacie mogą doprowadzić do wykluczenia społecznego,**
- **domagało się skutecznych mechanizmów zapewniających korzystanie przez kobiety z przysługujących im praw i wdrażających rzeczywistą równość szans kobiet i mężczyzn**
- **zabiegało o zebranie w jednym akcie prawnym przepisów antydyskryminacyjnych.**

11. BUDOWĘ SPOŁECZEŃSTWA OPARTEGO NA WIEDZY

Dla związków zawodowych istotną rolę w budowaniu konkurencyjnej gospodarki spełnia edukacja i badania naukowe. Już Strategia Lizbońska zobowiązywała państwa członkowskie do zwiększenia nakładów dotyczących inwestowania w ludzi oraz poszerzenia dostępu do nowej wiedzy. W Polsce nadal udział nakładów na edukację w stosunku do Produktu Krajowego Brutto, jest znacznie niższy od założonego w Strategii.

W zakresie edukacji OPZZ będzie zabiegał o:

- **utrzymanie konstytucyjnych obowiązków państwa w zakresie kształcenia i wychowania na wszystkich szczeblach edukacji,**
- **zdecydowany wzrost nakładów na edukację, zachowanie subwencji oświatowej i zapewnienie odpowiedniej jej wysokości,**
- **zapewnienie dzieciom i młodzieży powszechnego dostępu do bezpłatnej edukacji na wszystkich szczeblach kształcenia,**
- **upowszechnienie publicznej edukacji przedszkolnej prowadzonej przez jednostki samorządu terytorialnego i finansowanej z budżetu państwa,**
- **stworzenie dzieciom i młodzieży równych szans edukacyjnych, niezależnych od miejsca zamieszkania i zamożności rodziny,**

- budowanie nowoczesnego systemu edukacji,
- odbudowę szkolnictwa zawodowego,
- wzrost nakładów budżetowych i pozabudżetowych na działalność naukową i rozwój badań,
- utrzymanie obecnego statusu szkół wyższych, rozumianego jako wspólnotę praw i obowiązków nauczycieli akademickich oraz studentów i przeciwstawianie się próbom przekształceń własnościowych uczelni państwowych,
- systemowe rozwiązania w sprawie wynagrodzeń nauczycieli i pracowników Szkolnictwa Wyższego i Nauki.

12. BUDOWĘ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Polska stoi na początku drogi budowy społeczeństwa obywatelskiego. Frekwencja w wyborach, aktywność w związkach zawodowych, organizacjach pozarządowych i społecznych jest znacznie niższa niż w innych krajach rozwiniętych. Jednym z najważniejszych elementów społeczeństwa obywatelskiego są związki zawodowe.

OPZZ będzie dążyło do:

- umocnienia związków zawodowych jako uczestnika dialogu społecznego na wszystkich jego szczeblach,
- umocnienia wewnątrz - organizacyjnego, między innymi poprzez dalszą integrację OPZZ, zmniejszenie rozdrobnienia organizacji związkowych w zakładach pracy oraz zwiększenie uzwiązkowienia,
- wprowadzenia regulacji podatkowych pozwalających na odliczenie składki związkowej,
- zwiększenia udziału w zarządzaniu i wykorzystaniu Europejskiego Funduszu Społecznego,
- poszukiwania partnerów politycznych posiadających zbliżony program w celu wsparcia w parlamencie inicjatyw ustawodawczych i monitorowania zmian prawa,
- szerszego wychodzenia ze swoim programem do społeczeństwa, między innymi poprzez współdziałania z organizacjami społecznymi o zbliżonych celach,
- dalszej aktywności w ramach Polskiego Forum Społecznego,
- wspierania świadomego i aktywnego udziału w kulturze,
- tworzenia warunków umożliwiających szeroki dostęp obywateli do realizowania własnej aktywności oraz dostępu do osiągnięć kultury polskiej i europejskiej.

13. EFEKTYWNA WSPÓŁPRACĘ MIĘDZYNARODOWĄ

Strategia Lizbońska nie okazała się sukcesem w sferze społecznej. Zbyt szybko europejscy decydenci odeszli od socjalnego wymiaru Strategii na rzecz promowania wyłącznie aspektów ekonomicznych. Status nadrzędny zyskały pojęcia deregulacji i elastyczności rynków pracy, podczas gdy model Europy Socjalnej pozostał w cieniu. Efektem był wzrost nierówności, wysokiego bezrobocia, biedy, niepewnych form zatrudnienia, pogłębianych

jeszcze przez skutki kryzysu. Wielu obywateli, w tym wielu pracowników zaczęło postrzegać Unię Europejską wyłącznie pod kątem wspólnego rynku.

Wykorzystując naszą afiliację w Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych, poprzez uczestnictwo naszych przedstawicieli w pracach jej ciał zarządzających, komitetów i grup roboczych, członkostwo w Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych, a także współpracę w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy i kontynuowaniu działań w ramach Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, komitetów Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równości Szans oraz agencji Unii Europejskiej będziemy:

- koordynowali i wspierali wszystkie aspekty działalności Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, a w szczególności jego politykę ekonomiczną, społeczną, rynku pracy i rozwiązań prawnych,
- monitorowali decyzje podejmowane na szczeblu Unii Europejskiej, szczególnie w toku opracowywania strategii Unii Europejskiej na nową dekadę,
- domagali się uwzględnienia w nowej strategii Unii Europejskiej na lata 2010-2020 konieczności dążenia do zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem kwestii społecznych, a przede wszystkim sfery pracy,
- zwalczali wszelkie formy dyskryminacji, bez względu na ich formę, skalę i poziom występowania,
- bezwzględnie i jednoznacznie podejmowali inicjatywy wspierające ideę sprawiedliwego świata, bez wojen i konfliktów zbrojnych, bez neoliberalizmów, nacjonalizmów, ksenofobii oraz wszelkiego rodzaju wykluczeń,
- domagali się sprawiedliwego wynagrodzenia za pracę wykonywaną w bezpiecznych warunkach na całym świecie, uwzględniając systematyczne podnoszenie poziomu płac obowiązujących w krajach o najwyższych wskaźnikach wynagrodzeń,
 - podejmowali działania zmierzające do przyjęcia przez Polskę Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

14. PODNIESIENIE SPRAWNOŚCI ORGANIZACYJNEJ I INFORMACYJNEJ OPZZ

Podstawą działalności i funkcjonowania Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych są struktury branżowe. Ważną rolę w realizacji programu i zadań statutowych Konfederacji spełniają struktury terytorialne.

Nowoczesne zarządzanie jest niemożliwe bez sprawnego i dobrze zarządzanego systemu informacji.

Stan zorganizowania polskich pracowników jest znacząco niższy niż w pozostałych krajach Unii Europejskiej. Wiedza o działalności i roli związków zawodowych w społeczeństwie jest niewielka.

Poszukując poprawy sprawności organizacyjnej i informacyjnej OPZZ będzie:

- zwiększało rolę i znaczenie struktur branżowych w realizacji programu,
- wzmacniało struktury branżowe i terytorialne jako stronę dialogu społecznego na szczeblu branżowym wojewódzkim i powiatowym,
- budowało i udoskonalało elektroniczne formy jednostronnego i dwustronnego przekazu informacji,
- kierowało do społeczeństwa i grup docelowych (np. młodzieży) związkowe kampanie medialne,
- budowało bazy danych o organizacjach członkowskich i jednostkach organizacyjnych związków zawodowych,
- kontynuowało działania na rzecz zwiększenia ilości członków Konfederacji,
- wydawało własny organ prasowy „Związkowiec OPZZ”.

VII Kongres OPZZ przyjmując Program Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych wyraża nadzieję, że jego realizacja przyczyni się do zwiększenia roli reprezentacji interesów i ochrony pracowników oraz uznania związków zawodowych za ważny filar społeczeństwa obywatelskiego. Integralną częścią programu są uchwały przyjęte przez VII Kongres, istotnie go uzupełniające.

UCHWAŁY W SPRAWIE:

- 1. Zbiorowych układów pracy**
- 2. Flexicurity w polskim prawie pracy**
- 3. Zatrudnienia i bezrobocia**
- 4. Minimalnego wynagrodzenia za pracę**
- 5. Problemów pracowniczych w ochronie zdrowia**
- 6. Zabezpieczenia społecznego**
- 7. Dialogu społecznego**
- 8. Działalności związków zawodowych w sferze ochrony pracy**
- 9. Zrównania statusu kobiet i mężczyzn**
- 10. Aktywizacji ludzi młodych oraz rozwoju OPZZ**
- 11. Problemów szkolnictwa wyższego i nauki**
- 12. W sprawach kultury**
- 13. W sprawach międzynarodowych**
- 14. W sprawie Przemysłu Lekkiego**
- 15. W sprawie polskiej oświaty i nauki**
- 16. W sprawie wyborów prezydenckich**

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie zbiorowych układów pracy

Liczba zawieranych układów zbiorowych pracy drastycznie spada, a pracodawcy wykorzystując kryzys zawieszają lub wypowiadają obecnie funkcjonujące. Taka sytuacja negatywnie wpływa zarówno na pracowników, jak i pracodawców. Prowadzi również do powstania niepokojów społecznych oraz konfliktów.

To w swobodnym, partnerskim i prowadzonym w dobrej wierze dialogu powinny być dokonywane uzgodnienia, uwzględniające prawa i interesy stron. Podstawą tego dialogu na szczeblu zakładowym, regionalnym, branżowym i centralnym powinny być układy zbiorowe pracy.

Należy zatem wzmocnić zdolność do ich zawierania przez reprezentatywne organizacje pracodawców oraz wprowadzić działania umożliwiające stronom wypracowywanie własnych autonomicznych rozwiązań prawnych. OPZZ będzie postulowało wprowadzenie zasady, aby za reprezentatywne organizacje pracodawców uznać tylko te, które mają zdolność do zawierania układów w imieniu swoich członków.

VII Kongres OPZZ zwraca się z apelem o podjęcie działań rozpowszechniających praktykę zawierania układów zbiorowych pracy i ich pełnego wykorzystania.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie flexicurity w polskim prawie pracy

Pod hasłem sprostania wyzwaniom rynku pracy oraz poprawy konkurencyjności gospodarki coraz szerzej w Polsce wprowadza się model flexicurity. W jego ramach pracodawcy postulują dalsze uelastycznianie systemu prawa pracy. Rządzący zapomnieli natomiast o konieczności zapewnienia pracownikowi bezpieczeństwa zatrudnienia i stabilizacji jego stosunku pracy.

Zmiany w prawie pracy wychodzą głównie naprzeciw oczekiwaniom pracodawców, którzy zbyt swobodnie i jednostronnie rozumieją założenia polityki flexicurity. Już dziś pracodawca może stosować wiele elastycznych form zatrudnienia oraz regulacji czasu pracy, lecz pracownik w dalszym ciągu nie ma zapewnionego odpowiedniego poziomu ochrony jego zatrudnienia oraz bezpieczeństwa socjalnego. OPZZ ocenia, że ten brak ochrony praw pracowniczych i brak stabilności w zatrudnieniu stał się, obok niskich wynagrodzeń, głównym powodem emigracji prawie dwóch milionów Polaków.

Zachwiane zostały więc proporcje pomiędzy elastycznością zatrudnienia (flexibility) a bezpieczeństwem zatrudnienia (security).

Powszechną stała się praktyka odstępowania od umów o pracę na rzecz umów cywilnoprawnych, co pozbawia pracowników uprawnień pracowniczych oraz pełnego zabezpieczenia społecznego. Wprowadzono obciążenia pracownika opłatami sądowymi w sprawach z zakresu prawa pracy. Dążąc do obniżenia kosztów pracy, pracodawcy zmieniają warunki zatrudnienia, narzucając niekorzystne dla pracowników tzw. samozatrudnienie. Coraz częściej stosowany jest niepełny wymiar czasu pracy, który może spowodować nie uzyskanie nawet minimalnej emerytury.

VII Kongres zwraca zatem uwagę na konieczność przywrócenia równowagi między elastycznością, a bezpieczeństwem zatrudnienia.

Musimy stworzyć swój własny model flexicurity, korzystając przy tym z doświadczeń europejskich rynków pracy. Szczególnie ważną rolę w tym zadaniu powinny spełniać dostępne właściwe porozumienia umowne, prawne możliwości wykorzystywania elastycznych form zatrudnienia, aktywna polityka rynku pracy, czyli skuteczna pomoc ludziom w zmaganiu się ze zmianami na rynku pracy, wiarygodne systemy uczenia się przez całe życie, a także nowoczesne systemy zabezpieczenia społecznego, czyli takie które łączą zastosowanie środków wsparcia dochodu z potrzebą stworzenia warunków umożliwiających mobilność na rynku pracy.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie zatrudnienia i bezrobocia

Członkostwo w Unii Europejskiej powoduje, że na rynek pracy nie możemy już patrzeć z perspektywy krajowej. W styczniu 2010 r. w 27 krajach Unii Europejskiej bez pracy było 22 mln 979 tys. ludzi. To o sześć milionów więcej niż we wrześniu 2008 roku, czyli w momencie wybuchu największego od lat 30 dwudziestego wieku krachu światowych finansów. Najwięcej, bo ponad 1,6 mln osób trafiło na bruk w Hiszpanii, 624 tys. bezrobotnych przybyło we Francji, a 528 tys. w Wielkiej Brytanii. W Polsce pracę straciło niemal 400 tysięcy. osób. To siódmy, największy wynik w UE i niemal dwa razy większy niż w Czechach.

W Polsce sytuacja na rynku pracy jest najgorsza od trzech lat – liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w styczniu pierwszy raz od kwietnia 2007 roku przekroczyła próg 2 milionów. Odsetek Polaków zarejestrowanych w Urzędach Pracy od równo roku jest znów dwucyfrowy i – jeśli nie liczyć krótkiego zahamowania wiosną ubiegłego roku – od października 2008 roku ma wyraźny trend wzrostowy. Stopa bezrobocia wzrosła w lutym b.r. do poziomu 13%. Poważny problem ze znalezieniem pracy mają ludzie młodzi.

W styczniu bez pracy był co piąty młody Europejczyk. Od początku kryzysu przybyło 1,2 mln bezrobotnych osób przed 25 rokiem życia. Stopa bezrobocia urosła w tej grupie od września 2008 o 4,3 pkt proc. W Polsce bez pracy jest 23,1 proc. młodych osób, czyli aż 414 tys. osób. O 124 tys. więcej niż na początku kryzysu. W odróżnieniu od globalnego bezrobocia, ten wynik jest gorszy od unijnej średniej. Do urzędów pracy w całym kraju w ubiegłym roku zgłosiła się rekordowa liczba nowych bezrobotnych – ponad 3 miliony osób. Tak źle nie było nawet w latach 2002-2003, kiedy stopa bezrobocia była na rekordowo wysokim poziomie.

Z bezrobociem trzeba walczyć – to truizm często powtarzany przez polityków. Częste podkreślanie wagi problemu nie znajduje jednak odzwierciedlenia w programach rządowych. Aby walka z bezrobociem była skuteczna, należy prowadzić skoordynowaną politykę obejmującą wiele dziedzin: finanse państwa, wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji, system zabezpieczenia społecznego oraz emerytalno-rentowy, edukację, a nawet publiczną opiekę zdrowotną. Nie należy też zapominać, że obniżenie bezrobocia to tylko jeden z celów. Zdaniem OPZZ bardziej istotne jest podniesienie poziomu zatrudnienia. Dziś pracuje niewiele ponad 50 proc. Polaków w wieku produkcyjnym (najmniej w Europie). Miliony Polaków, którzy mogliby współtworzyć dochód narodowy i zasilać podatkami budżet, żyje dziś na koszt państwa bądź w najlepszym razie nie dokłada się do jego rozwoju.

Dlatego VII Kongres OPZZ domaga się od rządu spójnych działań w zakresie kreowania trwałych miejsc pracy, ograniczania bezrobocia, podnoszenia odpowiednich świadczeń z tytułu bezrobocia - wynikających z Konwencji nr 102 Międzynarodowej Organizacji Pracy o minimalnych normach zabezpieczenia społecznego.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę

VII Kongres OPZZ przypomina rządzącym o konieczności stałego zwiększania wysokości płacy minimalnej.

Minimalne wynagrodzenie za pracę w Polsce nie gwarantuje pracownikom godnego poziomu życia, co skutkuje wysokim poziomem ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz wzrostem liczby tzw. „pracujących biednych”.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej wymaga przyjęcia wyższych standardów w sferze wynagrodzeń. Polska powinna ratyfikować:

- konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy Nr 131 w sprawie płacy minimalnej, w której MOP rekomenduje, aby płaca minimalna wynosiła 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej;
- art. 4 ust. 1 Europejskiej Karty Społecznej dotyczący wynagrodzenia godziwego, które według Komitetu Niezależnych Ekspertów Rady Europy powinno kształtować się na poziomie 68% płacy przeciętnej.

Nieratyfikowanie przez Polskę tych dokumentów powoduje, że minimalne wynagrodzenie za pracę, którego relacja do płacy przeciętnej oscyluje wokół 40%, nie zapewnia godziwego życia.

Zauważamy, że Prezes Rady Ministrów, w związku z realizacją postanowień „Pakietu Działań Antykryzysowych”, zobowiązał się do przedstawienia partnerom społecznym – w terminie do końca grudnia 2009 roku – propozycji mechanizmu podnoszenia wysokości płacy minimalnej do poziomu 50% płacy przeciętnej. Jednak danego słowa nie dotrzymał. Taką postawę uznajemy za niegodną premiera polskiego rządu.

VII Kongres OPZZ wzywa rząd do pilnej realizacji ustaleń „Pakietu Działań Antykryzysowych” dotyczących minimalnego wynagrodzenia za pracę.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie problemów pracowniczych w ochronie zdrowia

Ostatnie lata nie poprawiły znacząco sytuacji pracowników ochrony zdrowia – nadal są oni wciąż największymi beneficjentami nieudanych działań reformatorskich wprowadzanych przez kolejne rządy.

Niepokojące zjawiska w obszarze spraw pracowniczych przejawiają się w szczególności:

- brakiem gwarancji zatrudnienia i zwolnieniami pracowników, zwłaszcza w procesie przekształceń własnościowych placówek ochrony zdrowia,
- znaczącym rozwarstwieniem płacowym pomiędzy różnymi grupami zawodowymi w ochronie zdrowia oraz wewnątrz tych grup,
- deficytem kadr w niektórych specjalnościach medycznych,
- wymuszaniem na pracownikach zamiany umowy o pracę na czas nieokreślony na niekorzystne kontrakty, umowy cywilno-prawne czy samo zatrudnienie.

Taki stan sprawia, że bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta – będącego najważniejszym ogniwem systemu ochrony zdrowia – w wielu wypadkach jest zagrożone.

Dlatego VII Kongres OPZZ domaga się od rządu pilnej regulacji i kontynuowania działań na rzecz:

- przygotowania założeń bądź projektu ustawowej regulacji systemowej dotyczącej zasad zatrudniania i wynagradzania wszystkich pracowników ochrony zdrowia,
- sukcesywnego wzrostu wynagrodzeń dla pracowników tzw. sfery budżetowej publicznych zakładów opieki zdrowotnej, w tym służby krwi, inspekcji sanitarnej oraz innych wynagradzanych z budżetu państwa
- zachowania obecnie obowiązujących regulacji ustawowych określanych jako szczególne uprawnienia pracowników zatrudnionych w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej bez względu na formułę właścicielską zakładów,
- oszacowania potrzeb kadrowych systemu opieki zdrowotnej dla okresu minimum

20 lat w celu opracowania długofalowego planu zapewniającego poziom zatrudnienia w przyszłości, zgodnego z oczekiwaniami i potrzebami zdrowotnymi społeczeństwa,

VII Kongres OPZZ stwierdza, że brak lub podejmowanie niekorzystnych działań w obszarze spraw pracowniczych spowoduje nasilanie i przybieranie coraz ostrzejszych form protestów pracowników ochrony zdrowia, od sporów zbiorowych poprzez wszystkie prawem dozwolone formy protestu.

Podtrzymujemy opinię rozwiązywania problemów w drodze dialogu z udziałem wszystkich zainteresowanych stron przy stole negocjacyjnym i wypracowanie rozwiązań systemowych w ochronie zdrowia.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie zabezpieczenia społecznego

W Polsce nadal utrzymuje się wysoki poziom ubóstwa. Ponad 17% gospodarstw domowych sytuuje się poniżej progu połowy przeciętnych wydatków gospodarstw domowych w Polsce. Nadal najwyższy poziom ubóstwa dotyczy rodzin wielodzietnych. Wielokrotnie przekracza on poziom przeciętnego ubóstwa (54% według relatywnej granicy ubóstwa i 17,9% rodzin poniżej minimum egzystencji). Ponad 5% grupy rodzin pracowniczych utrzymuje się z dochodów w wysokości niższej od minimum egzystencji (17,2% według granicy ubóstwa relatywnego).

Polska należy do krajów o jednym z najwyższych poziomów ubóstwa wśród osób do 18 roku życia. W 2008 roku osoby w tym przedziale wiekowym stanowiły jedną trzecią populacji zagrożonej skrajnym ubóstwem.

Wśród wielu kwestii z obszaru polityki społecznej dotyczącej rodzin są dwa zasadnicze: problem dzieci i rodzin z dziećmi oraz problem osób starszych. Nie zostały one jednak w jakikolwiek sposób rozwiązane a występująca i nadal pogłębiająca się skala ubóstwa w tych grupach społecznych wskazuje, że kolejne rządy nie podjęły choćby próby kompleksowego rozwiązania tego problemu.

Z tego względu Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych uważa, że bez pełnego włączenia polskiej polityki społecznej w kontekst budowy europejskiej przestrzeni socjalnej i europejskiej polityki społecznej nie ma możliwości wprowadzenia systemowych zmian polskiej polityki społecznej.

W związku z tym VII Kongres OPZZ zwraca się do Rządu RP i Parlamentu z żądaniem opracowania nowej polityki społecznej i ratyfikacji – podpisanej przez Polskę w dniu 25 października 2005 roku – Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej wraz z protokołem dodatkowym dotyczącym skarg zbiorowych.

Nowa polityka społeczna oparta na europejskich standardach, powinna zapewniać:

- Prawo pracowników do takiego wynagrodzenia, które zapewni im i ich rodzinom godziwy poziom życia (art. 4 ust.1);
- Odpowiednią pomoc oraz konieczną opiekę w wypadku choroby każdej osobie, która nie posiada dostatecznych zasobów i która nie jest zdolna do zapewnienia ich sobie z innych źródeł (art. 13 ust. 1);
- Wykonywanie prawa dzieci i młodocianych do ochrony socjalnej, prawnej i ekonomicznej, zwłaszcza ochrony przed zaniedbywaniem, przemocą lub wyzyskiem (art. 17);
- Prawa osób w podeszłym wieku do ochrony socjalnej, w tym zapewniać odpowiednie dochody, dostarczanie informacji i dostęp do usług, mieszkań oraz opieki medycznej i usług opiekuńczych (art. 23);
- Skuteczne wykonywanie prawa pracowników obojga płci mających obowiązki rodzinne do równości szans i równego traktowania, w tym zmiany prawne, dostęp do usług i rozwój instytucji wspierających (art. 27);
- Skuteczne wykonywanie prawa do ochrony przed ubóstwem i marginalizacją (art. 30).

Równocześnie niezbędne jest wyznaczenie podstawowych celów w polityce prorodzinnej państwa w wymiarze świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, jak i usług społecznych i związanej z tym infrastruktury. Niezbędne jest długofalowe działanie na wzór polityki społecznej we Francji, które powinno objąć:

- Reformę finansowego systemu wspierania rodzin poprzez uproszczenie systemu świadczeń rodzinnych oraz reformę systemu podatkowych ulg rodzinnych poprzez wprowadzenie zintegrowanego systemu kredytów podatkowych dla rodzin, zwiększającego dochody najmniej zarabiających gospodarstw domowych z dziećmi, oraz wprowadzenie minimalnego dochodu gwarantowanego.
- Stworzenie, w oparciu o nowe możliwości w zakresie świadczenia usług nieekonomicznych i zmian w zakresie Dyrektywy ramowej dotyczącej VAT, systemu zachęt do rozwoju usług społecznych skierowanych dla rodzin, zwłaszcza takich jak rozwój żłobków, przedszkoli i systemu opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym. Szczególnie ważnym elementem może być tutaj rozwój sektora ekonomii społecznej, jako realizatora tych usług.
- Kontynuację zmian prawnych oraz działania powodujące zmiany postaw pracowników i pracodawców umożliwiających łączenie życia rodzinnego i zawodowego.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie dialogu społecznego

VII Kongres Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych domaga się od rządu i pracodawców (i ich reprezentantów) prowadzenia rzetelnego i konstruktywnego dialogu społecznego w zakresie kształtowania warunków pracy i płacy, zarówno na poziomie zakładowym, regionalnym i ogólnokrajowym.

W ostatnich latach po wielokroć mieliśmy do czynienia z brakiem realizacji podejmowanych na różnych szczeblach ustaleń, a taka praktyka powoduje wzrost społecznego niezadowolenia.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych uznaje dialog społeczny za niezbędne ogniwo tworzenia właściwych stosunków przemysłowych, za skuteczne i właściwe narzędzie w rozwiązywaniu problemów społecznych z korzyścią dla rozwoju kraju i społeczeństwa. Lepszy, skuteczniejszy i partnerski dialog społeczny pozwala na ochronę interesów pracowników, a także wpływa na rozwój ruchu związkowego, tak mocno zwalczanego dziś przez pracodawców.

OPZZ wielkie nadzieje pokłada w autentycznym i partnerskim dialogu społecznym, którego naturalnym obszarem jest dla nas Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych, trójstronne zespoły branżowe i wojewódzkie komisje dialogu społecznego. Komisje i te zespoły uważamy za podstawowe płaszczyzny osiągnięcia porozumień i rozwiązywania problemów społecznych, gospodarczych i branżowych.

VII Kongres OPZZ oznajmia dążenie do podnoszenia rangi dialogu społecznego w Polsce jako naturalnego narzędzia służącego partnerom społecznym do wyrażania oczekiwań swoich środowisk. Nie zabraknie nam jednak determinacji do sięgania do wszystkich form działań przypisanych związkom zawodowym.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA

VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych z dnia 29 maja 2010 r.

w sprawie działalności związków zawodowych w sferze ochrony pracy

Wpływanie na poprawę warunków pracy oraz przestrzeganie praworządności w stosunkach pracy stanowią jeden z podstawowych kierunków działalności związkowej. W tym zakresie obserwujemy stały postęp oraz coraz lepsze współdziałanie z Państwową Inspekcją Pracy, ze społeczną inspekcją pracy i innymi organami nadzoru nad warunkami pracy. Pozytywne efekty tej współpracy nie mogą jednak przesłaniać faktu, że w wielu zakładach pracownicy zatrudniani są nadal w warunkach zagrożenia dla ich życia i zdrowia, nie zawsze przestrzegane są prawa pracownicze oraz obowiązujące normy prawne. Wskaźniki statystyczne dotyczące wypadków przy pracy i chorób zawodowych nadal niepokoją.

VII kongres OPZZ widzi potrzebę dalszego doskonalenia działalności związkowej na rzecz poprawy warunków pracy. Zakładowe i ogólnokrajowe organizacje związkowe zrzeszone w OPZZ powinny zajmować się problemami ochrony pracy w sposób ciągły. Większą uwagę powinny przywiązywać do problemów związkowego nadzoru nad działalnością Społecznej Inspekcji Pracy, warunkami pracy, bezpieczeństwem i higieną pracy. Organizacje zakładowe i struktury OPZZ powinny częściej występować z inicjatywą o pomoc do Państwowej Inspekcji Pracy.

Kongres zwraca się do organizacji związkowych o skuteczne i lepsze wykorzystywanie wszystkich możliwości i uprawnień związków zawodowych oraz społecznych inspektorów pracy do egzekwowania od pracodawców przestrzegania przepisów bhp i praworządności w stosunkach pracy. Bez przerwy należy przypominać pracodawcom o ich odpowiedzialności za warunki pracy.

Delegaci VII Kongresu OPZZ zwracają się do struktur OPZZ, a szczególnie do organizacji związkowych wszystkich szczebli o:

- a) pełne wykorzystanie propozycji Państwowej Inspekcji Pracy dotyczących partnerskiej współpracy w sprawach ochrony pracy, a szczególnie w realizacji podpisanych porozumień;
- b) ciągle umacnianie pozycji i działań społecznej inspekcji pracy;
- c) częstsze korzystanie z przewidywanego ustawą o związkach zawodowych prawa do kontroli przestrzegania prawa pracy lub występowania do Państwowej Inspekcji Pracy o przeprowadzanie takich kontroli.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie zrównania statusu kobiet i mężczyzn.

Kobiety odegrały dużą rolę w dziejach społeczeństw. Wywalczyły też równość kobiet i mężczyzn wobec prawa. Dziś ta równość stanowi fundamentalną wartość współczesnych demokracji, także polskiej, a jej gwarancje są zawarte w Konstytucji RP, Kodeksie pracy oraz w innych aktach prawnych. Niestety, praktyka w tym zakresie pozostawia wiele do życzenia. Mimo, iż kobiety stanowią większość w grupie osób z wyższym wykształceniem, to jednak nadal są dyskryminowane na rynku pracy pod względem płac i awansu, nadal są pomijane w obsadzaniu funkcji i stanowisk w sferze publicznej. Jednocześnie, kolejne ekipy parlamentarne i rządowe nic nie robią, by zmienić wciąż dominujący w mentalności społecznej tradycyjny stereotyp kobiety, której jedyną rolą jest wychowywanie dzieci oraz pilnowanie domowego ogniska.

VII Kongres OPZZ wyraża głębokie zaniepokojenie utrzymującą się dyskryminacją kobiet, głównie w życiu zawodowym i publicznym.

Od parlamentu i rządu domagamy się:

- ustawowego wprowadzenia parytetu w celu wymuszenia równego traktowania kobiet w praktyce wyborczej do parlamentu, samorządów lokalnych, władz partyjnych;
- zagwarantowania równych szans uczestniczenia w procesach decyzyjnych i gremiach opiniotwórczych;
- wprowadzenia uregulowań prawnych w zakresie zagwarantowania zabezpieczeń socjalnych oraz eliminujących marginalizację zarobkową;
- podjęcia konkretnych działań mających na celu godzenie życia rodzinnego z aktywizacją zawodową kobiet w połączeniu z rozwiązaniami infrastrukturalnymi; wspierającymi macierzyństwo jak: budowa żłobków przedszkoli, placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- promowania roli ojca w rodzinie poprzez powszechną edukację w zakresie rodzicielstwa, popularyzowanie podziału ról rodzicielskich, urlopu wychowawczego dla ojców. itp.;
- wypracowania i wdrożenia polityki społecznej preferującej wszechstronną pomoc rodzinom;
- zwłaszcza znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej;
- ochrony prawnej osób samotnie wychowujących dzieci, głównie w zakresie zatrudnienia;
- jedynego żywiciela rodziny;
- skutecznego przeciwdziałania przemocy i znęcaniu się w rodzinie, zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom m. in. poprzez eksmisję dręczyciela rodziny.

Od pracodawców i ich organizacji domagamy się:

- równego, zgodnego z kwalifikacjami i umiejętnościami, traktowania kobiet przy zatrudnianiu;
- dostosowywania czasu pracy do możliwości osób wychowujących dzieci;
- stosowania w praktyce wszystkich przepisów antidyskryminacyjnych i antymobbingowych, zawartych w Kodeksie pracy oraz zaleceniach Międzynarodowej Organizacji Pracy i Unii Europejskiej.

Sprzeciwiamy się traktowaniu kobiet w życiu publicznym jako obywateli drugiej kategorii! Sprzeciwiamy się traktowaniu jakichkolwiek grup społecznych jako taniej siły roboczej bez równych praw do pracy i płacy!

Wzywamy członkinie związków zawodowych wszystkich branż i struktur terytorialnych do aktywnego i solidarnego działania w celu egzekwowania praw należnych kobietom!

Apelujemy do organizacji i stowarzyszeń kobiecych o wspólne działanie na rzecz zrównania statusu kobiet i mężczyzn.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie aktywizacji ludzi młodych oraz rozwoju OPZZ

VII Kongres Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych wyraża głębokie zaniepokojenie widocznym brakiem świadomości społecznej w zakresie funkcjonowania i działalności związków zawodowych w Polsce, co przekłada się bezpośrednio na niski stopień uzwiązkowienia, a w dalszej perspektywie doprowadzić może do utraty znaczenia organizacji reprezentujących interesy pracowników na rzecz dominujących już w tej chwili organizacji pracodawców.

W szczególności brak zainteresowania działalnością w organizacjach związków zawodowych zauważalny jest wśród ludzi młodych, dopiero zaczynających karierę zawodową. Wiąże się to w sposób niezaprzeczalny z niedostatecznym stanem wiedzy na temat stosunków pracy w Polsce, niekorzystnym wizerunkiem związków zawodowych przedstawianym w mediach jak również z niedostosowaniem oferty kierowanej przez związki zawodowe do młodego pokolenia. Taki stan rzeczy utrzymuje się od długiego czasu i do tej pory związki nie potrafiły znaleźć sposobu na wyjście z tego impasu.

VII Kongres OPZZ uznaje za sprawę priorytetową dotarcie do ludzi młodych poprzez wszelkie działania promocyjne, edukacyjne i inne mające na celu uświadomienie znaczenia partycypacji pracowniczej w demokratycznym społeczeństwie, a co za tym idzie, w zamierzeniu, poszerzenie bazy członkowskiej Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Za niezbędne VII Kongres OPZZ uznaje także działania organizacji członkowskich OPZZ zmierzające do zaktywizowania młodych członków tych organizacji w celu włączenia ich w proces podejmowania decyzji oraz przygotowania ich do pełnienia przyszłych funkcji związkowych.

VII Kongres OPZZ apeluje do organizacji członkowskich oraz zobowiązuje, Radę i Prezydium OPZZ do aktywnego działania na polu informowania ludzi młodych o znaczeniu związków zawodowych, propagowania partycypacji pracowniczej oraz uświadamiania o konkretnych korzyściach płynących z członkostwa w związkach zawodowych. Tylko ciągłe pozyskiwanie nowych członków wśród młodych pracowników pozwoli na utrzymanie pozycji Porozumienia na stanowisku lidera strony społecznej, a w perspektywie zapewni rozwój ruchu związkowego.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie problemów szkolnictwa wyższego i nauki

W ostatnich latach z coraz większą siłą ujawnia się w polskiej gospodarce szereg czynników hamujących jej rozwój i dostosowanie do wymogów ekonomii opartej na wiedzy. Pokazuje to konieczność dokonania gruntownej reformy systemu edukacji i polskiej nauki do wymogów przodujących pod tym względem państw. Podejmowane przez rząd próby reform szkolnictwa wyższego i systemu edukacji zmierzają jednak w kierunku przerzucania kosztów kształcenia na barki zainteresowanych grup społeczeństwa, a przede wszystkim pracowników branży edukacja.

VII Kongres OPZZ z całą mocą sprzeciwia się ww. negatywnym tendencjom uważając, że zapewnienie wszystkim obywatelom bezpłatnego dostępu do kształcenia na wszystkich poziomach jest obowiązkiem każdego nowoczesnego państwa.

OPZZ będzie się przeciwstawiało dążeniom do komercjalizacji i prywatyzacji systemu edukacji i nauki w Polsce. Ze szczególną siłą będzie się sprzeciwiało wprowadzeniu powszechnej odpłatności za studia wyższe.

VII Kongres OPZZ sprzeciwia się dążeniu do dalszego dzielenia pracowników szkolnictwa wyższego na wąską grupę uprzywilejowanych i pozbawionych kontroli tytułarnych profesorów oraz pozostałych, którzy z powodu braku stabilizacji zawodowej znajdują się w pozycji obywateli drugiej kategorii.

VII Kongres OPZZ domaga się od rządu opracowania i wprowadzenia systemu porządkującego wynagrodzenia w edukacji i szkolnictwie wyższym oraz nauce, gwarantującego coroczny, realny wzrost wynagrodzeń nauczycieli i pracowników szkolnictwa wyższego i nauki w relacji do średniej płacy w gospodarce.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawach kultury

Kultura jest odwzorowaniem postaw cywilizacyjnych i obywatelskich każdego społeczeństwa. Pojęcie kultury nie sprowadza się jedynie do wymiaru artystycznego, określa także relacje i zachowania między ludźmi, jakość pracy i wypoczynku, treść prawa, aktywność obywatelską. Buduje również tożsamość oraz wizerunek życia publicznego.

Domagając się właściwego rozumienia obszarów kultury wyrażamy troskę o polskie instytucje kultury, o pracowników i społeczników bibliotek, centrów artystycznych, teatrów, filharmonii, kinematografii, szkolnictwa artystycznego.

Przeciwstawiamy się postępującej komercjalizacji kultury sprawiającej, że dużej części Polaków nie stać na kupno książki, biletu do teatru, na wystawę czy koncert.

Protestujemy przeciwko polityce akceptującej społeczną bierność, preferującej kolejne mutacje kultury drobnomieszczańskiej, która niewiele od nas wymaga.

Sprzeciwiamy się medialnemu zakłamaniu i przemilczeniom praktykowanym powszechnie dla uzyskania korzyści politycznych i osobistych.

Raz jeszcze przypominamy:

Kultura jest odwzorowaniem postaw cywilizacyjnych i obywatelskich każdego społeczeństwa. Dlatego bezspornym obowiązkiem władz publicznych jest gwarantowanie prawno-finansowego bezpieczeństwa dla infrastruktury kultury a pracownikom tej części naszego życia społecznego okazywanie szacunku oraz dbałość o godne warunki pracy i płacy.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawach międzynarodowych

Wejście Polski do Unii Europejskiej stało się spełnieniem marzeń wielu Polaków o pokoju, bezpieczeństwie, stabilizacji i rozwoju gospodarczym. W członkostwie Polski w Unii Europejskiej działacze OPZZ pokładali nadzieję na lepszą perspektywę dla ludzi pracy. Niestety nie we wszystkich obszarach udało się osiągnąć sukces. I choć w dokumentach unijnych wiele naszych obaw jest rozwiewanych, to dziś już widzimy, że „dobrobyt europejski” nie okazał się skutecznym lekarstwem na ubóstwo, bezrobocie, dyskryminację i marginalizację społeczną.

Strategia Lizbońska nie była sukcesem w sferze społecznej. Zbyt szybko europejscy decydenci odeszli od socjalnego wymiaru Strategii na rzecz promowania wyłącznie aspektów ekonomicznych. Status nadrzędny zyskały pojęcia deregulacji i elastyczności rynków pracy, podczas gdy model Europy Socjalnej pozostał w cieniu. Efektem był wzrost nierówności, bezrobocia, biedy, niepewnych form zatrudnienia, pogłębianych jeszcze przez skutki kryzysu. Wielu obywateli, w tym wielu pracowników zaczęło postrzegać Unię Europejską wyłącznie pod kątem wspólnego rynku.

W chwili obecnej wprowadzana jest nowa strategia dla Unii Europejskiej. Niestety nie wychodzi ona naprzeciw obawom i oczekiwaniom ludzi pracy. Co gorsza nie proponuje ona niczego przełomowego dla modelu społecznego UE. Decydenci nie rozliczyli winnych najcięższego w ostatnich dekadach kryzysu, który nie tylko dotknął gospodarki krajowe, ale także społeczeństwa całego świata. Nie rozliczyli neoliberalnego kapitalizmu, który niczym w kasynie zabawiał się spokojem społecznym świata.

Musimy wyciągnąć wnioski z lekcji kryzysu. Sprzeciwić się wszystkim próbom powrotu do idei, które do niego doprowadziły. Musimy podejmować takie działania, by cele i priorytety Unii Europejskiej w obszarach gwarancji bezpieczeństwa zatrudnienia, poszanowania praw pracowniczych, walki z ubóstwem, wykluczenia społecznego oraz dyskryminacji nie były tylko pustymi zapisami w dokumentach. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych będzie zabiegać o ich poszanowanie i przestrzeganie zarówno prowadząc swoje działania na poziomie krajowym, jak również w ramach aktywności w strukturach Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych, Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Międzynarodowej Organizacji Pracy, komitetów Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równości Szans oraz agencji Unii Europejskiej.

Wszyscy doświadczamy skutków globalizacji. Dzięki środkom komunikacji, technologii i infrastrukturze świat stał się globalną wioską. Związkowcy z całego świata nie mogą pozwolić, aby pracownicy byli wyzyskiwani przez pracodawców. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych stoi na stanowisku, iż niezbędna jest współpraca w zakresie wzajemnej związkowej pomocy prawnej i organizacyjnej w celu zwalczania efektów kryzysu i zbudowania przyszłości naszych społeczeństw. Tylko silne i współpracujące ze sobą na całym świecie związki zawodowe są gwarantem

bezpieczeństwa społecznego, poszanowania praw człowieka i praw
pracowniczych.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie Przemysłu Lekkiego

Kryzys na rynkach finansowych spowodował w przemyśle lekkim dużą skalę zwolnień pracowniczych (ponad 40 tys. osób), likwidację wielu firm. Skala tych negatywnych zjawisk byłaby zapewne mniejsza, gdyby Rząd szybko reagował na sygnały przemysłu lekkiego dotyczące m.in.:

- Wspomagania przedsiębiorstw w ich staraniach o uzyskanie kredytów bankowych,
- Skutecznego dostępu do zamówień publicznych dla naszych krajowych producentów,
- Rozwiązań ułatwiających czasowe utrzymanie zatrudnienia,
- Eliminowanie z rynku wyrobów tekstylnych, odzieżowych i skórzanych, nie spełniających norm unijnych /nieuczciwa konkurencja /.

Przyjęte z dużym opóźnieniem rozwiązania prawne, mające z założenia pomóc przedsiębiorstwom, okazały się mało przydatne, ponieważ w warunkach w jakich działa przemysł lekki, konieczność szybkich decyzji gospodarczych wymusza rynek. Rząd zatem, swoimi postanowieniami powinien przyczynić się do ich łagodzenia z punktu widzenia skutków społecznych, a nie odwlekać takich decyzji w czasie.

Doświadczenia przemysłu lekkiego działającego w warunkach kryzysu i ostrej konkurencji, wskazują na potrzebę stałego monitorowania zjawisk gospodarczych i podejmowania przez Rząd we współdziałaniu ze stroną społeczną, koniecznych decyzji z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, aby mogły być w praktyce skutecznie wykorzystywane przez przedsiębiorstwa, w walce o utrzymanie się na rynku.

W przeciwnym razie mamy do czynienia tylko z działaniami pozorowanymi, a nie rzeczywistą pomocą. Negatywne skutki takiej polityki odczuwają po dziś dzień dziesiątki tysięcy pracowników przemysłu lekkiego.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków
Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie polskiej oświaty i nauki

OPZZ od lat obserwuje stały wzrost oczekiwań społecznych wobec roli i zadań szkoły i nauczyciela w kształceniu i wychowaniu młodego pokolenia. Szkoła powinna kształcić dla teraźniejszości i przyszłości, dla obecnego i zmieniającego się świata, dla rodzimego europejskiego rynku pracy. Powinna kreować sylwetkę absolwenta świadomego własnych możliwości, otwartego na zmieniające się potrzeby rynku i gotowego na kształcenie przez całe życie. Przy tak wysokich wymaganiach stawianych edukacji, nie może być ona problemem tylko i wyłącznie nauczycieli, ale jako jedna z najważniejszych dziedzin życia społecznego powinna być przedmiotem stałej troski rządzących. Prorozwojowy charakter edukacji musi bowiem wynikać z faktu, że na warunki, w jakich przychodzi działać i pracować uczniom i nauczycielom istotny wpływ mają następujące zjawiska:

1. Wyłanianie się nowego typu społeczeństwa, społeczeństwa opartego na wiedzy.
2. Transformacja ustrojowa jakiej podlega społeczeństwo polskie.
3. Gwałtowny rozwój technik informacyjnych.
4. Integracja i globalizacja zwiększające rynkową konkurencję.
5. Decentralizacja i prywatyzacja oświaty.

OPZZ zdecydowanie wspiera unowocześnienie polskiego systemu edukacyjnego, ale propozycje zmian muszą mieć charakter przemyślany i długofalowy, który nie będzie odbywał się kosztem dziecka, ucznia i nauczyciela czy oferty edukacyjnej kierowanej przez szkołę.

Propozycje modernizacji i zwiększenia efektywności systemu oświaty zapisane w Raporcie Polska 2030 i Planie Rozwoju i Konsolidacji Finansów 2010 – 2011, a przejawiające się w upowszechnianiu wychowania przedszkolnego, reformie kształcenia zawodowego i ustawicznego, reformie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, nie mogą opierać się jedynie o środki Unii Europejskiej czy dotychczasowe budżety jednostek samorządów terytorialnych.

Biorąc pod uwagę dzisiejszą kondycję wielu jednostek samorządu terytorialnego, skala zakrojonych zmian wymagać będzie wsparcia ze strony budżetu państwa i konsekwentnego zwiększenia nakładów na oświatę oraz poszukiwania rozwiązań systemowych dających gwarancję finansowania tych zmian także po zakończonym okresie programowania. W przeciwnym wypadku VII Kongres OPZZ odczyta działania rządu jako krótkowzroczne i nieodpowiedzialne, nie mające nic wspólnego z rzeczywistą troską o dobro dziecka, ucznia i szkoły.

OPZZ wzywa rząd polski do odpowiedzialnego podejmowania działań reformatorskich uwzględniających realia w jakich dziś przychodzi działać polskiej szkole i systemowi wsparcia rodziny.

VII Kongres OPZZ

UCHWAŁA
VII Kongresu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 29 maja 2010 r.
w sprawie wyborów prezydenckich

20 czerwca 2010 r. polskie społeczeństwo podejmie decyzję, kto zostanie Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej.

Jest to niezwykle ważny wybór.

Budowa społeczeństwa obywatelskiego wymaga powszechnej aktywności – wobec tych wyborów nie możemy być obojętni.

VII Kongres Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych wzywa wszystkich związkowców, pracowników, emerytów i rencistów do wykorzystania swoich konstytucyjnych uprawnień i wzięcia udziału w wyborach prezydenckich.

20 czerwca liczyć się będzie każdy głos!

Związki zawodowe, jako organizacje ze swej natury lewicowe, chcą aby Prezydentem był człowiek wrażliwy społecznie. Chcemy Prezydenta, który w swoich działaniach będzie przede wszystkim rzecznikiem pracowników, emerytów i rencistów, osób gorzej sytuowanych, tej części społeczeństwa, która jest wykluczona społecznie.

Potrzebujemy Prezydenta, który będzie stał na straży konstytucyjnych zapisów dotyczących wolności i praw związkowych, socjalnych i kulturalnych obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

Wybermy Prezydenta, który:

- będzie dążył do realizacji konstytucyjnej zasady społecznej gospodarki rynkowej,
- zapewni w naszym państwie równowagę pomiędzy pracą i kapitałem,
- będzie partnerem związków zawodowych w rozstrzyganiu najważniejszych kwestii społecznych,
- będzie bronił systemu bezpłatnej, powszechnej publicznej oświaty, nauki i kultury,
- będzie dążył do tego, aby każdy obywatel niezależnie od sytuacji materialnej miał równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych,
- będzie działał na rzecz sprawiedliwego systemu zabezpieczenia społecznego, dającego gwarancję godnego życia,
- będzie zwolennikiem aktywnej polityki państwa zmierzającej do pełnego zatrudnienia,
- będzie dążył do podpisania Karty Praw Podstawowych i ratyfikowania Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej.

Takiego kandydata poprzemy!

VII Kongres OPZZ